პროლეტარიანებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОММУНИСТ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 49 (20090) შაბათი, 27 თებერვალი, 1988 წელი. ◆ ფასი 3 კაპ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შეჯიბრების ახალი ეტაპის მოწინავენი

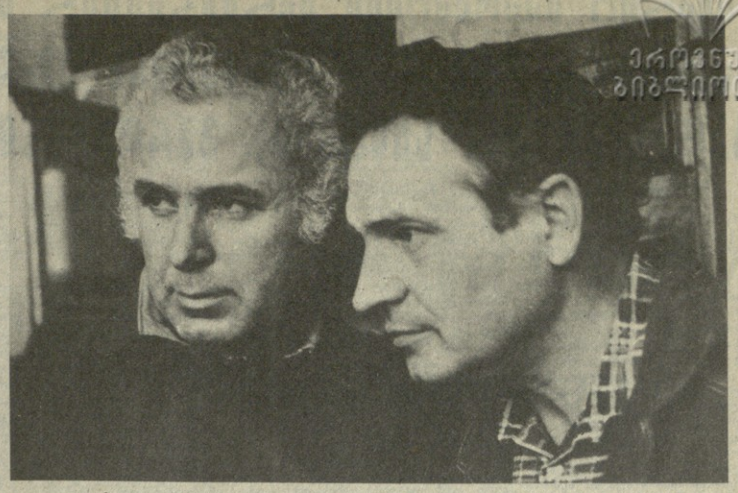

თბილისის ელექტროშესადუღებელი მრეწველობის ქარხნის კოლექტივი, რომელიც მიმდინარე წლის დამდეგიდან სრულ სამეურნეო ანგარიშზე გადავიდა, მრავალ წინააღმდეგობას აწყდება, მაგრამ სირთულეებთან ჯიდილში ცდილობს გადალახოს ისინი. პროდუქციის გამოშვებას იანვრის გეგმა მართალია გადაჭარბებით შესრულდა, მაგრამ მის რეალიზაციას ხშირად აფერხებს ის, რომ მომხმარებლები დროულად ვერ ურიცხავენ ქარხანას საამხო სახსრებს, არღვევენ კანონს სახელმწიფო საწარმოს (გაერთიანების) შესახებ. საწარმოში დაიწყო სოციალისტური შეჯიბრების ახალი ეტაპი, რომელიც ეძღვნება სკკპ XIX სრულიად საკავშირო კონფერენციის. შრომითს შეტოკეკოში წარმატებას აღწევს საინსტრუმენტო საამქროს ის ბრიგადა, რომელსაც ვ. ოხიპოვი ხელმძღვანელობს.

სურათზე: ბრიგადის მოწინავეები ვ. ჩაბარაშვილი და ვ. შინკარენკო.

ჯ. ლომაძის ფოტო.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროში

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიურომ 25 თებერვალს გამართულ სხდომაზე განხილა მთავრობის წინადადებანი მსუბუქი მრეწველობის ტექნიკური განახლების შესახებ. ამ საკითხის განხილვის დროს აღინიშნა, რომ უკანასკნელ ხანს მსუბუქი მრეწველობის განვითარებას მნიშვნელოვანი ყურადღება ეთმობა, მაგრამ უმნიშვნელოვანესი ნაწარმის გამოშვება დარგში ნელა იზრდება. სუსტად ახლდება ასორტიმენტი, საკმარისი ტემპით არ უმჯობესდება პროდუქციის ხარისხი. შექმნილი ვითარება მნიშვნელოვანწილად განაპირობა მსუბუქი მრეწველობის საწარმოო და სამეცნიერო ბაზის ტექნიკურმა ჩამორჩენამ. დარგში იყენებენ დიდძალ მოძველებულ ტექნოლოგიურ მოწყობილობას. ნელა წყდება მომუშავეთა შრომის, ყოფა-ცხოვრებისა და დასვენების პირობების გაუმჯობესების საკითხები.

პოლიტბიურომ მოიწონა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მიერ წარმოდგენილი მსუბუქ მრეწველობაში მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების პროგრამა. გათვალისწინებულია 1988-1995 წლებში წარმოების ძირეული განახლების თანამედროვე ტექნიკისა და ტექნოლოგიის ფართო გამოყენების საფუძველზე არსებითად გაიზარდოს საქონლის წარმოება და გაუმჯობესდეს მისი ხარისხი. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო სამამდეგო, ახალგაზრდობისა და უფროსი ასაკის პირთათვის საჭირო ნაწარმის, სპორტში მეცადინეობისა და ადამიანთა აქტიური დასვენებისათვის გაკაკუთვნილი ტანსაცმლისა და ფეხსაცმლის გამოშვების გაფართოებას, ისეთი ახალი, მოდური საქონლის წარმოების ზრდას, რომელზეც მოსახლეობის გაზრდილი მოთხოვნაა.

განხილულ სსრ კავშირის ენერგეტიკული პროგრამის რეალიზაციის და ელექტროენერგეტიკის განვითარების საკითხები, ნაწვასმით აღინიშნა, რომ თანამედროვე პირობებში სათბობთა და ენერგიით სახალხო მეურნეობის სიმძლეო უზრუნველყოფასა და მოსახლეობის მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილების განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს, გარდაქმნის ამოცანების პრაქტიკული რეალიზაციის, აქტიური სოციალური პოლიტიკის განხორციელების უმნიშვნელოვანესი წანამძღვარია.

ამავე დროს ითქვა, რომ სსრ კავშირის ენერგეტიკული პროგრამით გათვალისწინებული მთელი ენერგიის ეფექტიანი გამოყენების ფაქტორი ეროვნული ეკონომიკა, ეროვნული შემოსავალი, როცა ახალი ტიპის სასწავლებლის (სკოლა-კომპლექსის) პერსპექტიული გამოცდილება, რაზეც მთელი პრესა წერდა, უცაბედ უხმოდ დაგმო ერთმა კანცელარისტმა: ეს გამოცდილება ვერ ჩაეტია მის წარმოდგენაში სკოლის ერთიანობის პრინციპის შესახებ. დაისაჯნენ წიგნიც, რომელიც გამოსაშვებად იყო მომზადებული (დაშალეს ანაწყობი) და მისი მომზადების მონაწილე ადამიანებიც.

დიახ, უძრაობაში ჩაფლობის წლები მკაცრი გაფრთხილებაა: რაც უფრო ნაკლებია ალტერნატივა ახლის შექმნაში, მით უფრო მოსალოდნელია შეცდომები, მით უფრო ვიწროა ნიჭის, ინიციატივის, ნოვატორობის გამოვლინების ზონა.

ადვილი წარმოსადგენია, რა აღფოთოვანებით შეიხვეწილან პარტიული პლენუმის დოკუმენტებს სკოლების სამასწავლებლობში, უმაღლესი სასწავლებლების კათედრებზე. რა აღფოთოვანებული მაღლიერებით გამოეხმაურებიან მკაცრ და მზრუნველ პარტიულ განაწესს: „ეი არ ამოვძრავკოთ, არაფერ მზრუნველად მოგუაროთ ჩვენში გაჩენილი სკოლების ულორტები, რომელთა სახე განისაზღვრება ნიჭიერი, არაშაბლონურად მოაზროვნე და საკმის ეროგიული პედაგოგების საქმიანობით“.

პლენუმის მიერ შემოთავაზებული უნუკეტი განათლების კონცეფციაში ზოგადსაგანმანათლებელი სკოლას ეკუთვნის სამაბო. როგორის როლი კვალიფიციური მუშაობისა და სპეციალისტების კადრების შემდგომ მომზადებაში, პროფესიების ყოველმხრივ განვითარებაში, თვითგანათლებასა და კვალიფიკაციის ამაღლებაში.

პირველად დაისვა ამოცანა, რომ კომპლექსურად გარდაქმნილი განათლების სისტემა, როგორც მთლიანი სოციალურ-ეკონომიკური ინსტიტუტი. ყველა მისი კომპონენტის შედეგო, ორგანული ურთიერთკავშირით. ეს განათლების პრობლემებისადმი ახალი მიდგომის უმნიშვნელოვანესი მხარეა. მეორე, არანაკლებ მნიშვნელოვანი მხარეა შეხედულება განათლების სისტემაზე, როგორც სოზოგადოების გარდაქმნის, განვითარების ერთ-ერთ ყველაზე ქმედით ძალაზე.

ყველა დროში სკოლა იყო საზოგადოების თავისებური მოდელი. დღეს მან უნდა დაიბრწყინოს საზოგადოებრივი განვითარების ამჩქარებლის, კატალიზატორების როლი. უნდა გახდეს ადამიანის ფაქტორის ფორმირების წამყვანი ძალა, იმ მექანიზმის მამოძრავებელი ნაწილი, რომელიც უზარმაზარ სოციალურ რევოლუციური გარდაქმნის შუქცევადობას.

სახალხო განათლების ყველა საზრუნავი, ყველა სიძნელე ღრმად არის გაჯერებული ცენტრალური კომიტეტის პლენუმზე. ჩამოყალიბებულია კომპლექსური პროგრამა, რომელიც შეიცავს ზოგადსაგანმანათლებელო პროფესიული და უმაღლესი სკოლის მასწავლებლის ტექნიკურ განახლებას, უწყებრივი ზედამდინის აღმოფხვრასა და ნამდვილად ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელებას სახალხო განათლების დარგში, ყველა ტიპის სასწავლებლების, სამეცნიერო და საწარმოო კოლექტივების მატიუი ფრთიერთმოქმედებას.

ეზრდება მოსწავლეთა მუყაითობის საზოგადოებრივი მნიშვნელობა. შეცნობის შრომა არ შეიძლება გავაუფასოროთ სასწავლო პროცესთან დაუკავშირებელი მეორეხარისხოვანი მიზნებით, სახელმწიფო ინტერესი სრულფასოვანი ცოდნით უნდა ანაზღაურდეს.

ეს ვარაგი, როცა პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების ყურადღებათმაგრებული კვალიფიკაციის დონე ახლა ზშირად ჩამორჩება წარმოების განვითარების ტექნოლოგიურ დინამიკას. პროფესიულ-ტექნიკური განათლება უნდა ვითარდებოდეს და მტკიცდებოდეს, როგორც მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადების ერთიანი სახელმწიფო სისტემა, რომელიც ორიენტირებული იქნება ხვალინდელ დღეზე.

თუ არა ხამმრთველო მოუქნელობითა და სიბეცით, სხვაგვარად ვერ ავხსნი ამას, რომ დიდი ხანი დისპროპორციაა საინჟინრო კადრებით სახალხო მეურნეობის უზრუნველყოფაში. უმაღლეს სასწავლებლებს, რომლებმაც მთელი რიგი საეციალობებით საჭიროზე მეტი სპეციალისტი მოამზადეს, მშიერ ულუფაზე მყავთ ელექტრონიკა, ხელსაწყოთმშენებლობა, ავტომატიკა, რობოტექნიკა, ბიოტაქნოლოგია — ტექნიკური პროგრესის პრიორიტეტული მიმართულებები. უმაღლესი სკოლა სწრაფად ახლდება. მისი დარგებიმ ბაზი ბეშეშავეზეული ეკონომიკასა და სოციალურ განვითარებაში ახალი მიდგომის გათვალისწინებით. ცვლილებათა დასახული პროგრამა კომპლექსურად, განუხრელად უნდა ხორციელდებოდეს.

ახალი მიდგომის გაკვეთილს კვანძეულ პარტიული პლენუმი. მისი მზადების დროს დაიარაზმა ფართო საზოგადოებრივი ძალები, ეტიკრის, გაანალიზდა, განზოგადდა ასობით სხვადასხვა აზრი, პროექტი, წინადადება. ადვილად მომდინარეობს დასკვნების სიფარფოვე, მასშტაბურობა, დასახული პროგრამის კონსტრუქციულობა, მისი დემოკრატიული, ძიებითი ხასიათი.

მიღებულ გადაწყვეტილებებში პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა დაავალა მოკავშირე რესპუბლიკების კომპარტიათა ცენტრალური კომიტეტებს, პარტიის სამხარეო, ხაოლქო, საქალაქო და რაიონული კომიტეტებს მკვეთრად აამაღლონ მოსწავლე ახალგაზრდობის განათლებისა და აღზრდის ხელოვნებაში პოლიტიკური ხელმძღვანელობის დონე, ღრმად ჩაჭედნენ სახსოვლებლების მუშაობის შინაარსს, კომპეტენტურად, საქმიანად გადაჭრან წამოჭრილი პრობლემები. „სახალხო განათლების პარტიულ ხელმძღვანელობაზე, — ნათქვამია დადგენილებაში, — ასევე ანის რა იმაზე უფრო პასუხსაგები, ვიდრე ბრუნვა პედაგოგიური კადრებისათვის, მასწავლებლის საზოგადოებრივი ავტორიტეტის გაზრდისათვის“.

ჩვენ ყველანი გამოცდას ვიბარებდით ამ დღეებში. რამდენი ღრმა, შემაშფოთებელი აზრი გამოთქვა! რამდენი მოკალკეკერბრივი, ადამიანური დაინტერესება გამოვლინეს სკოლის ბედისადმი — მასწავლებლებმა, მეცნიერებმა [და] კულტურის მოღვაწეებმა, წარმოების მუშაკებმა, სხვადასხვა დონის პარტიულმა და საბჭოთა მუშაკებმა! და მხოლოდ ერთი, გენერალური პედაგოგიური დანუნებულება დუმდა — პედაგოგიის მეცნიერებათა აკადემია. იგი კვლავინდებურად ცხოვრობდა სოციალურად უსაერო სივრცეში და ხელმძღვანელ მითითებებს ელოდა ზემოდან. საზოგადოება ვერა და ვერ ეღირსა პედაგოგიის მეცნიერებათა აკადემიისგან საზოგადოებრივ-სამეცნიერო — სპეციალურ სკოლის დაპირებულ კონცეფციას, ისევე როგორც, სხვათა შორის, მრავალ სხვა კონცეფციასაც.

ამ ფაქტიდან უნდა გამოვიტანოთ დასკვნები. გულარხეინობა იქნებოდა კვლავაც ველოდებოდეთ პედაგოგიის მეცნიერებათა აკადემიის ახალგაზდელი ხელმძღვანელობისგან ძვრებს სკოლისა და პედაგოგიის მეცნიერების ნამდვილი გარდაქმნის მიმართულებით. ისევე, როგორც გადაგვდო ეს გარდაქმნა აკადემიის მომავალ რეორგანიზაციამდე. უმაგ დღეს უნდა შეეჭრნენ ფართო საზოგადოებაშორისო დროებითი კვლევითი კოლექტივები სკოლისა და პედაგოგიის განახლების კონკრეტული პროგრამის შესამუშავებლად და მასში ჩაეგბათ მთელი საუკეთესო პედაგოგიური ძალები. ასეთი ძალები, ცოცხალი და შემოქმედებითი, მრავალად არიან თვით სსრ კავშირის პედაგოგიის მეცნიერებათა აკადემიაშიც. ამ კოლექტივის ერთ-ერთი უპირველესი ამოცანა უნდა გახდეს პედაგოგიური თეორიის განწმენდა მასში გამეფდარი დოგმატიზმის, მედავითნეობისა და კონსერვატორშისაგან.

სკოლის რეკონსტრუქციამ განახლებამ უნდა აღმოფხვრას ყველფერი, რაც ხელს უშლის მის განვითარებას, მაქსიმალურად გამოავლინოს მისი შინაგანი აღმზრდელობითი და საგანმანათლებლო რესურსები, ბილი საზოგადოებრივად გარდამქმნელი, სოციალისტური პოტენციალი. ეს ნიშნავს გზა მივცეთ პედაგოგიური შემოქმედების გაბედულ, ფართო განვითარებას, პედაგოგიური ნოვატორობის ყოველმხრივ გაშლას. მოწინავე და კონსერვატიული ძალების ბრძოლას გამწვავებულ პირობებში, როცა პედაგოგიური ბიოურაოტიკა აქტიურად ითვისებს გარდაქმნის ლენინური და ცდილობს ყველა და ყოველგვარი სიახლის თავისებურ ტრანსფორმაციას, ჩვენ უნდა ვისწავლოთ ფხიზლად ვარჩევდეთ ერთმანეთისგან ნამდვილ და ყალბ ნოვატორობას პედაგოგიურ თეორიასა და პრაქტიკაში.

ჩვენ დღეს ვერ გავაცდენებს წინა დროიდან ნაცნობი „თამამი“ პედაგოგიური თაოსნობები, რომლებიც სახალხო განათლების კანცელარიებში იბადება. ვერ მოგვაბეზეზეს ვერც პედაგოგიის ზოგიერთი „თეორეტიკოსის“ ცდები ნოვატორობის სახით ვაიტანოს ხავსმოდებული, სახელგატეხილი ავტორიტარული პედაგოგიის იდეები. პლენუმი, — ხაზგასმულია დადგენილებაში, განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს შემოქმედებითი საწყისების განვითარებას სამაბო მასწავლებლობის, პროფესორ-მასწავლებლების საქმიანობაში, მათი საზოგადოებრივი აქტიურობის მხარდაჭერასა და აღმაფხვრას“.

მრავალი დისკუსია, პოლემიკა, კამათი უძღოდა წინ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის თებერვლის პლენუმს. ჩვენ ამას ხულ. უფრო მეტად აღვიკვამთ ცხოვრების ნორმად. საყოველთაო-სახალხო განხილვა არ მთავრდება, არამედ გაგრძელდება — პლენუმის მიერ ჩამოყალიბებული იდეების სამალლე. მაგრამ ჩვენი კამათი საკმეს უნდა ემსახურებოდეს. ვალდებულნი ვართ სკოლის გარდაქმნა მივიყვანოთ ბოლომდე და ყველგან, დაკძალოთ ყოველგვარი სიძნელეები და დაბრკოლებანი. ახლა მოკმედების დროა! შეუპოვარი შუამავლისა და ფართო პედაგოგიური შემოქმედების დრო.

ПРАВДА

24 თებერვლის მოწინავე

გარდაქმნა და სკოლა

პედაგოგიურ შემოქმედებას ასპარეზს შესნის სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის გადაწყვეტილებანი

ხალხისათვის პურის შემდეგ ყველაზე ძვირფასია სკოლა. ოდნაველი შეცნება, მაგრამ მისი დიდი სამართლიანობა ახლა ახლებურად მწყავედ იგრძნობა. ორ დღეს კრემლში სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმი იხილავდა სახალხო განათლების საზრუნავსა და ეერსპექტივებს.

შორეთი მოზარს კრემლის ტრიბუნიდან — ახეთ დღეებში თითოეულ ჩვენგანს თითქოს უფრო ეზრდება ოჯახსაწყინი და ბრძენები.

ყველა შრომასა და ბრძოლაში, რომლებიც წელად ხვდა სოციალიზმს, ჩვენი სკოლა მუდამ იყო ხალხთან ერთად. ეს არის ჩვენი ჭარსული, აქ ილეს სათავეს ქვეყნის დიდება და ძალიერება, მისი სულიერი სიმდიდრე, ზნეობრივი ღირებულებანი. აქ არის ჩვენი აწმყო. ყველანი სკოლის აღზრდილები ვართ, მერხთან იწყებოდა ჩვენი ღირსებები და ნაკლოვანებები, ყველაფერი ის, რაც დღეს გვახარებს და გვაშფოთებს, ვკაძლევს დასაყრდენს ან გვაბრძოლებს.

სკოლა და საზოგადოება განუყრელია. ახლა კლასებსა და აუდიტორიებში ყალიბდება ჩვენი მომავალი — თაობა, რომელიც უახლოეს წლებში აქტიურად უნდა ჩაეთას გარდაქმნაში, ათვისოს ეკონომიკის განვითარების ახალი ხიბრეკები და ფეთვებები, განაგრძოს საზოგადოებრივ ურთიერთობათა გარდაქმნა, იცხოროს პასუხისმგებლობა სოციალიზმის ბედისათვის.

ბარდი შეშფოთებთ ვუყურებდით, რომ სკოლა საზოგადოებრივ გარდაქმნის კუდში მისჩანჩარებდა. 1984 წლს გამოცხადებული რეფორმა „ბუქსობს“, ოფლობს პრობლემებსა და წინააღმდეგობებში. პედაგოგიური ელექტვების ენერგიას თრგუნავს დამპვნებული ბიუროკრატიული მართვა, ინსპექტორის თვითნებობა, ფორმალიზმი, „პროცენტომანია“. ამის შედეგად მოვარი ძალები — მასწავლებელი, პედაგოგი, მოსწავლეთა და სტუდენტთა თვითმმართველობა სკოლის გარდაქმნისათვის ბრძოლის მიღმა აღმოჩნდნენ. ჩვენს თვალწინ ქვეყიდება ცოდნის პრესტიჟი, სწავლების და აღზრდის ხარისხი.

განათლების უწყებები კი უპრინციპოდ ნიღბავდნენ ხაკმის ვითარებას აკადემიური წარმატების კეთილსახსოვრელი პროცენტით, საყოველთაო მოცვის ნაწილად ანდა ეროვნებებით. პრესის გამაფრთხილებელ, კრიტიკულ გამოსვლებს აგდებენ ხსნდნენ ფურნალებსა არაკომპეტენტურობით, არაკანონიერ წარმოსახვით. რა მოსდევდა ყოველივე ამას? მიმდინარე სასწავლო წელს სახელმწიფო ინსპექციის ორგანოებმა შეამოწმეს უმაღლესი სასწავლებლების 27 ათასი პირველკურსელის, სკოლებისა და პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების კურსდამთავრებულთა ზოგადსაგანმანათლებლო მომზადება. ჩაკონტროლო დავალებებს თავი ვერ გაართვა ხტუდენტთა 25 პროცენტმა და ტექნიკუმების მოსწავლეთა 45 პროცენტმა.

პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის დოკუმენტები უნიარსულ ყოველისა გვასწავლის ყველა იმ ფაქტორის ღრმა ანალიზს, რომლებიც ადერხებენ გარდაქმნის განათვლის სფეროში, გვაძლევენ საბუთია სკოლის რეალობასა და მოსპალზე ბოდეულ, ღია, სტერეოტიპებით გაუბუნდოვანებული შეხედულების მაგალითს. აქედან გამომდინარეობს მიღებული ზომების მოფიქრებული მრავალფეროვნებაც, რომლებიც შეეხებიან ცხოვრების ღონეკას, სოციალიზმის შესაძლებლობათა სიმდიდრეს. აქედან გამომდინარეობს ყოველმხრივ აწონ-დაწონილი მოკმედებაც.

ზოგადსაგანმანათლებლო და პროფესიული სკოლის რეფორმის დებულებებში შეტანილი კარდინალური ცვლილებები შეეხებიმეა საზოგადოების გაჩაღებული გარდაქმნის იდეოლოგიასა და პრაქტიკას, მის საერთო მნიშვნელ — შემობრუნებას ადამიანისაკენ, მისი უშუალო საჭიროებებისა და ინტერესებისაკენ.

თავისუფლდება რა დოგმატიკოსთა მიერ თავსმოხვეული ერთფეროვნების ბორკილებისაგან, ჩვენმა სკოლამ ზოგადსაგანმანათლებელო ფუნქციის გაძლიერებით უნდა განავითაროს იგი ინდივიდუალობის მისადაგებით, მისეულ თანაბარი შესაძლებლობანი თითოეულს გამოაცალონოს თავისი ნიჭი, მოახდინოს სწავლების დიფერენციაცია. განათლების მიზნებისა და ამოცანების ერთიანობა ორგანულად უნდა იყოს შეხამებული სკოლების მრავალფეროვნებასთან, სასწავლო გეგმებისა და პროგრამების მოქნილობასთან, ეყრდნობოდეს მოწინავე პედაგოგიურ პრაქტიკას, სწავლებისა და აღზრდის ნოვატორულ მეთოდებს.

წლების კი არა, ათწლეულების მანძილზე ცდილობდნენ განათვლის სამინისტროები დაეჭიჭნათ მასწავლებლის არარეგლამენტირებული აზრი, ჩაებზოო ყოველი ინიციატივა, რომელიც ჩინოვნიკურ მითითებათა ფარგლებს აცილდება. რამდენნაი ნიჭიერმა პედაგოგმა მიატოვა სკოლა ამის გამო? ავად მოსაგონარია შემთხვევა, როცა ახალი ტიპის სასწავლებლის (სკოლა-კომპლექსის) პერსპექტიული გამოცდილება, რაზეც მთელი პრესა წერდა, უცაბედ უხმოდ დაგმო ერთმა კანცელარისტმა: ეს გამოცდილება ვერ ჩაეტია მის წარმოდგენაში სკოლის ერთიანობის პრინციპის შესახებ. დაისაჯნენ წიგნიც, რომელიც გამოსაშვებად იყო მომზადებული (დაშალეს ანაწყობი) და მისი მომზადების მონაწილე ადამიანებიც.

დიახ, უძრაობაში ჩაფლობის წლები მკაცრი გაფრთხილებაა: რაც უფრო ნაკლებია ალტერნატივა ახლის შექმნაში, მით უფრო მოსალოდნელია შეცდომები, მით უფრო ვიწროა ნიჭის, ინიციატივის, ნოვატორობის გამოვლინების ზონა.

ადვილი წარმოსადგენია, რა აღფოთოვანებით შეიხვეწილან პარტიული პლენუმის დოკუმენტებს სკოლების სამასწავლებლობში, უმაღლესი სასწავლებლების კათედრებზე. რა აღფოთოვანებული მადლიერებით გამოეხმაურებიან მკაცრ და მზრუნველ პარტიულ განაწესს: „ეი არ ამოვძრავკოთ, არაფერ მზრუნველად მოგუაროთ ჩვენში გაჩენილი სკოლების ულორტები, რომელთა სახე განისაზღვრება ნიჭიერი, არაშაბლონურად მოაზროვნე და საკმის ეროგიული პედაგოგების საქმიანობით“.

პლენუმის მიერ შემოთავაზებული უნუკეტი განათვლის კონცეფციაში ზოგადსაგანმანათლებელო სკოლას ეკუთვნის სამაბო. როგორის როლი კვალიფიციური მუშაობისა და სპეციალისტების კადრების შემდგომ მომზადებაში, პროფესიების ყოველმხრივ განვითარებაში, თვითგანათლებასა და კვალიფიკაციის ამაღლებაში.

პირველად დაისვა ამოცანა, რომ კომპლექსურად გარდაქმნილი განათვლების სისტემა, როგორც მთლიანი სოციალურ-ეკონომიკური ინსტიტუტი. ყველა მისი კომპონენტის შედეგო, ორგანული ურთიერთკავშირით. ეს განათვლების პრობლემებისადმი ახალი მიდგომის უმნიშვნელოვანესი მხარეა. მეორე, არანაკლებ მნიშვნელოვანი მხარეა შეხედულება განათვლის სისტემაზე, როგორც საზოგადოების გარდაქმნის, განვითარების ერთ-ერთ ყველაზე ქმედით ძალაზე.

ყველა დროში სკოლა იყო საზოგადოების თავისებური მოდელი. დღეს მან უნდა დაიბრწყინოს საზოგადოებრივი განვითარების ამჩქარებლის, კატალიზატორების როლი. უნდა გახდეს ადამიანის ფაქტორის ფორმირების წამყვანი ძალა, იმ მექანიზმის მამოძრავებელი ნაწილი, რომელიც უზარმაზარ სოციალურ რევოლუციური გარდაქმნის შუქცევადობას.

სახალხო განათლების ყველა საზრუნავი, ყველა სიძნელე ღრმად არის გაჯერებული ცენტრალური კომიტეტის პლენუმზე. ჩამოყალიბებულია კომპლექსური პროგრამა, რომელიც შეიცავს ზოგადსაგანმანათლებელო პროფესიული და უმაღლესი სკოლის მასწავლებლის ტექნიკურ განახლებას, უწყებრივი ზედამდინის აღმოფხვრასა და ნამდვილად ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელებას სახალხო განათლების დარგში, ყველა ტიპის სასწავლებლების, სამეცნიერო და საწარმოო კოლექტივების მატიუი ფრთიერთმოქმედებას.

ეზრდება მოსწავლეთა მუყაითობის საზოგადოებრივი მნიშვნელობა. შეცნობის შრომა არ შეიძლება გავაუფასოროთ სასწავლო პროცესთან დაუკავშირებელი მეორეხარისხოვანი მიზნებით, სახელმწიფო ინტერესი სრულფასოვანი ცოდნით უნდა ანაზღაურდეს.

ეს ვარაგი, როცა პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების ყურადღებათმაგრებული კვალიფიკაციის დონე ახლა ზშირად ჩამორჩება წარმოების განვითარების ტექნოლოგიურ დინამიკას. პროფესიულ-ტექნიკური განათვლება უნდა ვითარდებოდეს და მტკიცდებოდეს, როგორც მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადების ერთიანი სახელმწიფო სისტემა, რომელიც ორიენტირებული იქნება ხვალინდელ დღეზე.

თუ არა ხამმრთველო მოუქნელობითა და სიბეცით, სხვაგვარად ვერ ავხსნი ამას, რომ დიდი ხანი დისპროპორციაა საინჟინრო კადრებით სახალხო მეურნეობის უზრუნველყოფაში. უმაღლეს სასწავლებლებს, რომლებმაც მთელი რიგი სპეციალობებით საჭიროზე მეტი სპეციალისტი მოამზადეს, მშიერ ულუფაზე მყავთ ელექტრონიკა, ხელსაწყოთმშენებლობა, ავტომატიკა, რობოტექნიკა, ბიოტაქნოლოგია — ტექნიკური პროგრესის პრიორიტეტული მიმართულებები. უმაღლესი სკოლა სწრაფად ახლდება. მისი დარგებიმ ბაზი ბეშეშავეზეული ეკონომიკასა და სოციალურ განვითარებაში ახალი მიდგომის გათვალისწინებით. ცვლილებათა დასახული პროგრამა კომპლექსურად, განუხრელად უნდა ხორციელდებოდეს.

ახეთი მიდგომის გაკვეთილს კვანძეულ პარტიული პლენუმი. მისი მზადების დროს დაიარაზმა ფართო საზოგადოებრივი ძალები, ეტიკრის, გაანალიზდა, განზოგადდა ასობით სხვადასხვა აზრი, პროექტი, წინადადება. ადვილად მომდინარეობს დასკვნების სიფარფოვე, მასშტაბურობა, დასახული პროგრამის კონსტრუქციულობა, მისი დემოკრატიული, ძიებითი ხასიათი.

მიღებულ გადაწყვეტილებებში პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა დაავალა მოკავშირე რესპუბლიკების კომპარტიათა ცენტრალური კომიტეტებს, პარტიის სამხარეო, ხაოლქო, საქალაქო და რაიონული კომიტეტებს მკვეთრად აამაღლონ მოსწავლე ახალგაზრდობის განათვლებისა და აღზრდის ხელოვნებაში პოლიტიკური ხელმძღვანელობის დონე, ღრმად ჩაჭედნენ სახსოვლებლების მუშაობის შინაარსს, კომპეტენტურად, საქმიანად გადაჭრან წამოჭრილი პრობლემები. „სახალხო განათვლების პარტიულ ხელმძღვანელობაზე, — ნათქვამია დადგენილებაში, — ასევე ანის რა იმაზე უფრო პასუხსაგები, ვიდრე ბრუნვა პედაგოგიური კადრებისათვის, მასწავლებლის საზოგადოებრივი ავტორიტეტის გაზრდისათვის“.

ჩვენ ყველანი გამოცდას ვიბარებდით ამ დღეებში. რამდენი ღრმა, შემაშფოთებელი აზრი გამოთქვა! რამდენი მოკალკეკერბრივი, ადამიანური დაინტერესება გამოვლინეს სკოლის ბედისადმი — მასწავლებლებმა, მეცნიერებმა [და] კულტურის მოღვაწეებმა, წარმოების მუშაკებმა, სხვადასხვა დონის პარტიულმა და საბჭოთა მუშაკებმა! და მხოლოდ ერთი, გენერალური პედაგოგიური დანუნებულება დუმდა — პედაგოგიის მეცნიერებათა აკადემია. იგი კვლავინდებურად ცხოვრობდა სოციალურად უსაერო სივრცეში და ხელმძღვანელ მითითებებს ელოდა ზემოდან. საზოგადოება ვერა და ვერ ეღირსა პედაგოგიის მეცნიერებათა აკადემიისგან საზოგადოებრივ-სამეცნიერო — სპეციალურ სკოლის დაპირებულ კონცეფციას, ისევე როგორც, სხვათა შორის, მრავალ სხვა კონცეფციასაც.

ამ ფაქტიდან უნდა გამოვიტანოთ დასკვნები. გულარხეინობა იქნებოდა კვლავაც ველოდებოდეთ პედაგოგიის მეცნიერებათა აკადემიის ახალგაზდელი ხელმძღვანელობისგან ძვრებს სკოლისა და პედაგოგიის მეცნიერების ნამდვილი გარდაქმნის მიმართულებით. ისევე, როგორც გადაგვდო ეს გარდაქმნა აკადემიის მომავალ რეორგანიზაციამდე. უმაგ დღეს უნდა შეეჭრნენ ფართო საზოგადოებაშორისო დროებითი კვლევითი კოლექტივები სკოლისა და პედაგოგიის განახლების კონკრეტული პროგრამის შესამუშავებლად და მასში ჩაეგბათ მთელი საუკეთესო პედაგოგიური ძალები. ასეთი ძალები, ცოცხალი და შემოქმედებითი, მრავალად არიან თვით სსრ კავშირის პედაგოგიის მეცნიერებათა აკადემიაშიც. ამ კოლექტივის ერთ-ერთი უპირველესი ამოცანა უნდა გახდეს პედაგოგიური თეორიის განწმენდა მასში გამეფდარი დოგმატიზმის, მედავითნეობისა და კონსერვატორშისაგან.

სკოლის რეკონსტრუქციამ განახლებამ უნდა აღმოფხვრას ყველფერი, რაც ხელს უშლის მის განვითარებას, მაქსიმალურად გამოავლინოს მისი შინაგანი აღმზრდელობითი და საგანმანათლებლო რესურსები, ბილი საზოგადოებრივად გარდამქმნელი, სოციალისტური პოტენციალი. ეს ნიშნავს გზა მივცეთ პედაგოგიური შემოქმედების გაბედულ, ფართო განვითარებას, პედაგოგიური ნოვატორობის ყოველმხრივ გაშლას. მოწინავე და კონსერვატიული ძალების ბრძოლას გამწვავებულ პირობებში, როცა პედაგოგიური ბიოურაოტიკა აქტიურად ითვისებს გარდაქმნის ლენინური და ცდილობს ყველა და ყოველგვარი სიახლის თავისებურ ტრანსფორმაციას, ჩვენ უნდა ვისწავლოთ ფხიზლად ვარჩევდეთ ერთმანეთისგან ნამდვილ და ყალბ ნოვატორობას პედაგოგიურ თეორიასა და პრაქტიკაში.

ჩვენ დღეს ვერ გავაცდენებს წინა დროიდან ნაცნობი „თამამი“ პედაგოგიური თაოსნობები, რომლებიც სახალხო განათლების კანცელარიებში იბადება. ვერ მოგვაბეზეზეს ვერც პედაგოგიის ზოგიერთი „თეორეტიკოსის“ ცდები ნოვატორობის სახით ვაიტანოს ხავსმოდებული, სახელგატეხილი ავტორიტარული პედაგოგიის იდეები. პლენუმი, — ხაზგასმულია დადგენილებაში, განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს შემოქმედებითი საწყისების განვითარებას სამაბო მასწავლებლობის, პროფესორ-მასწავლებლების საქმიანობაში, მათი საზოგადოებრივი აქტიურობის მხარდაჭერასა და აღმაფხვრას“.

მრავალი დისკუსია, პოლემიკა, კამათი უძღოდა წინ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის თებერვლის პლენუმს. ჩვენ ამას ხულ. უფრო მეტად აღვიკვამთ ცხოვრების ნორმად. საყოველთაო-სახალხო განხილვა არ მთავრდება, არამედ გაგრძელდება — პლენუმის მიერ ჩამოყალიბებული იდეების სამალლე. მაგრამ ჩვენი კამათი საკმეს უნდა ემსახურებოდეს. ვალდებულნი ვართ სკოლის გარდაქმნა მივიყვანოთ ბოლომდე და ყველგან, დაკძალოთ ყოველგვარი სიძნელეები და დაბრკოლებანი. ახლა მოკმედების დროა! შეუპოვარი შუამავლისა და ფართო პედაგოგიური შემოქმედების დრო.

ПРАВДА

24 თებერვლის მოწინავე

ბუნებისათვის ზრუნვით

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს პრეზიდიუმის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენების საკითხთა კომისიის მორიგ სხდომაზე განიხილეს საკითხი დენგიზის ნავთობისა და ყარაჩაღანაკის გაზნავთობკონდენსატის საბადოების ათვისებისაგან გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენების შესახებ. ამ საკითხზე მიღებულ გადაწყვეტილებაში დასახულია ღონისძიებათა კომპლექსი, რომელიც უზრუნველყოფს ეკოლოგიურ უსაფრთხოებას. რეგიონში ნავთობგაზმოპოვებული და გადამამუშავებელი მრეწველობის განვითარებისას. სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიას დაეკალა დანტერესებულ უწყება-სამინისტროებთან და ყაზახეთის სსრ მინისტრთა საბჭოსთან ერთად მოაწყოს რეგიონში იმ გაგლენის ღონე და ფართო მასშტაბის შესწავლა, რომელსაც საბადოები ახდენენ ხმელეთისა და კასპის ზღვის, ეოლგის დელტის, ჩგინარე ურალის აუზის ეკოსისტემაზე, რათა შეიმუშა

სახალხო მეურნეობის ხელმძღვანელ მუშაკთა და სპეციალისტთა კვალიფიკაციის ამაღლებისა და გადამზადების სისტემის გარდაქმნის შესახებ

(დასასრული)

შეძენის, მოწინავე საწარმოო გამოცდილების დაუფლების პრესტიჟი. მოისმინონ მუშაკთა ანგარიშები შრომითს კოლექტივში შრომის ხარისხის გაუმჯობესებაში მათ მიერ შეძენილი ცოდნისა და ჩვევების გამოყენების შესახებ.

დადგენილებით წესდება შემდეგ ძირითად სახეობათა სწავლება კადრების კვალიფიკაციის ამაღლებისა და გადამზადების სისტემაში, რომლებიც უზრუნველყოფენ მის უწყვეტობას:

მუშაკის სისტემატური დამოუკიდებელი სწავლება (თვითგანათლება) ინდივიდუალური გეგმით, რომელიც მისი უშუალო ხელმძღვანელის მიერ არის დამტკიცებული და მისი კონტროლით სრულდება;

თვეში სულ ცოტა ერთხელ საწარმოო და ეკონომიკურ საკითხებზე მუდმივმოქმედ სემინარებში მონაწილობა როგორც მუშაობის ადგილს, ისე. სხვა საწარმოებსა და ორგანიზაციებში;

ხანმოკლე (სპეციალის კვალობაზე, მაგრამ სულ ცოტა ერთხელ წელიწადში) სწავლება მუშაობის ადგილს ან კადრების კვალიფიკაციის ამაღლებისა და გადამზადების სისტემის სასწავლებლებში (ქვეგანაყოფებში);

ხანგრძლივი პერიოდული სწავლება (სულ ცოტა ხუთ წელიწადში ერთხელ) კადრების კვალიფიკაციის ამაღლებისა და გადამზადების სისტემის სასწავლებლებში (ქვეგანაყოფებში);

სტაჟირება მოწინავე საწარმოებში, წამყვან სამეცნიერო ორგანიზაციებში, უმაღლეს სასწავლებლებში, მათ შორის საზღვარგარეთ;

სწავლება მიზნობრივ ასპირანტურაში და დოქტორანტურაში ამა თუ იმ ორგანიზაციის ან საწარმოსთვის საინტერესო თემების მიხედვით;

გადამზადება-ახალი სპეციალობის შეძენა აკადემიებში, კვალიფიკაციის ამაღლების ინსტიტუტებში, უმაღლეს სასწავლებლების სპეციალურ ფაკულტეტებსა და საშუალო სპეციალური სასწავლებლების განყოფილებებზე.

სსრ კავშირის უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტრო, სსრ კავშირის სამინისტროებსა და უწყებებს, მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს, სსრ კავშირის უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტროებსა და უწყებებს დაეკისრა ეკონომიკური დისციპლინის სწავლების გარდაქმნის სამეცნიერო-მეთოდიკურ უზრუნველყოფაში.

წესდება: საზოგადოებრივ-პოლიტიკური სტაჟირება როგორც სამუშაოსაგან მოწყვეტით, ისე მოუწყვეტლად პარტიულ, საბჭოთა, სამეურნეო ორგანოებში, საწარმოებსა და დაწესებულებებში ყველა საზოგადოებათმკოფლიო მასწავლებლისათვის.

სსრ კავშირის სამინისტროებსა და უწყებებს, მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს ფრთხილად ეკონომიკის მასწავლებლების კვალიფიკაციის ამაღლების ინსტიტუტებში შუშაობა. ორსეფითად გაამლიერონ ამ ინსტიტუტების როლი სოციალურ-ეკონომიკური დისციპლინის სწავლების გარდაქმნის სამეცნიერო-მეთოდიკურ უზრუნველყოფაში.

წესდება: საზოგადოებრივ-პოლიტიკური სტაჟირება როგორც სამუშაოსგან მოწყვეტით, ისე მოუწყვეტლად პარტიულ, საბჭოთა, სამეურნეო ორგანოებში, საწარმოებსა და დაწესებულებებში ყველა საზოგადოებათმკოფლიო მასწავლებლისათვის.

სსრ კავშირის სამინისტროსა და უწყებებს, მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს ფრთხილად ეკონომიკის მასწავლებლების კვალიფიკაციის ამაღლების ინსტიტუტებში შუშაობა. ორსეფითად გაამლიერონ ამ ინსტიტუტების როლი სოციალურ-ეკონომიკური დისციპლინის სწავლების გარდაქმნის სამეცნიერო-მეთოდიკურ უზრუნველყოფაში.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში

სამეურნეო ანგარიში: ზარალიანობიდან — თვითდაფინანსებისაკენ

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა განხილა გაზეთ „ზარია ვოსტოკას“ რედაქციისა და საქართველოს სსრ ფინანსთა სამინისტროს ინიციატივა, რომლებმაც მოაწყვეს რესპუბლიკის ზარალიანი და მეტრენტაბელური საწარმოების, გაერთიანებებისა და ორგანიზაციების ერთობლივი დათვალიერება.

აღინიშნა, რომ რადიოკურსი სამეურნეო რეფორმის განხორციელება შეუძლებელია ეკონომიკური მუშაობის, კადრების კომპეტენტურობისა და პროფესიონალობის დონის ამაღლების ეფექტიანი გზების გულმოდგინე ძიების, მათს ფსიქოლოგიასა და აზროვნებაში ცვლილებების გარეშე. მბრძანებლურ-ადმინისტრაციულიდან უპირატესად სამეურნეო მეთოდებზე გადასვლამ გამოავლინა არსებითი ნაკლოვანებანი მშრომელთა ეკონომიკურ მოიმზადებაში, რესპუბლიკის საწარმოთა და ორგანიზაციათა ხელმძღვანელებისა და სპეციალისტების უუნარობა იაზროვნონ ობიექტურად, ეფექტურად, ეკონომიკურად, ეფექტიანად, ეფექტურ-ეკონომიკურ ფუნქციებზე, ეფექტურ-ეკონომიკურ ინტერესებზე, ეფექტურ-ეკონომიკურ ინიციატივებზე, ეფექტურ-ეკონომიკურ ინიციატივებზე, ეფექტურ-ეკონომიკურ ინიციატივ

კულისებში. პირდაპირი კავშირის დარეკვებამდე შვიდი წუთით ადრე ოთახში, სადაც ტელეფონები დგა, შემოვიდნენ საქართველოს ფინანსთა მინისტრი დმიტრი ბასუხისმებელი მუშაკი.

ექვსი უინანსისტი.. ექვსი კაცი, რომლებისთვისაც ტერმინელი დებული, კრედიტი, ემისია, ფლელი, დეფიციტი და მრავალი სხვანი პროფესიული საქმიანობის ...

ხვებისა არ ვიცი, ჩემთვის კი ...ანსისტები და ფინანსისტები იდ...ლებით მოცული სამყაროა. ...ტამ მოლოდინც ფრიად ...ალი იყო.

მაგრამ ექვსმა მომღიმარე, ენა...ბელმა კაცმა უმალ გამოიტანა ...ან იდუმალების ბურანი. ერ...ი რას უდავოა — მინისტრი ...ელეფონზე და მისი ხუთი კა...ელეფონი — თეიმურაზ დვალი, გუ...ან ანსანსაბ, დიმიტრი ჯაკეაძე, ...ბეკო ქეშაველი და ამირან ...ეფანი უალრესად საქმიანად და ...ალიზებულად გამოიკურტხნენ. ...ი, მაგ სწორედ და პროფესი...ი ოსტატებით განალაგეს ქალ...ლები, ზუსტად გაინაწილეს ...ოკალეებანი, დაუყოვნებლივ ...ეშენეს საქმიანი ვითარება.

— დავიწყოთ, — თქვა მინისტ...ბ, როცა ყველაფერი მომზად...ი და ტელეფონის აპარატებს ...ადებდა.

— დავიწყოთ, — კვერი დაუ...ინო ჩვენც და დანიშნულ ...ალზე ორი წუთით ადრე ჩავ...ოეთ ტელეფონები.

თითქმის მაშინვე გაისმა ზარი. ...ინანსტრს პირველი ესაუბრა თბი...ელელი პერსონალური პენსიონერი იოსებ ხელაშვილი.

— გამარჯობათ, — უპასუხა ...ინისტრმა, — გისმენთ.

— მე მინდა შეეკმნა კოოპერა...ივი, რომელიც სოფლიუს და...ბარება საკარმიდამო ნაკვეთის ...ამეშავებაში, პირუტყვის საკ...ებით მომარაგებაში და ნაკელ...ი ნიადაგის გასოხერებაში. როგ...ორ გგონიათ, კარგი საქმეა?

— რა თქმა უნდა, კარგია.

— ჰოდა, მაწამ არ გვაძლევენ, ...ბეწოდ კი რა უნდა გავაკეთოთ.

— ვინ არ გაძლევთ და რომ...ი მიწაზეა ლაპარაკი, სასოფლო-...ბეურნეო სავარგულებზე?

— არა, ცარიელ მიწაზე, რაი...ბეჭო არ გვაძლევენ.

— ისინი მოგალენი არიან მო...ეენ.

— ასე გვეუბნებიან, ამის გაკ...ოება მარტო რესპუბლიკის მი...ბეტრია საბჭოს ნებართვით შე...ძლიოდეს.

— ჰოდით, ასე მოგალაპარაკ...ონ. ამ საკითხს, ცხადია, ტელ...ფონით ვერ გადაეჭრით, ორმა...ათის მიღებაზე მობრძანდით, ...ოდა, ერთად გავერკვეთ დეტა...ებში. თუ თქვენი მოთხოვნა კა...ონიერია, საკითხი დადებითად ...ადაწყდება. შეეთანხმდით?

— გმადლობთ. კარგად ბრძანდ...ბოდეთ.

— ნახვამდის.

კულისებში. — ვიღრე შეეხ...ებიან, ეგეს გავერკვეთ ამ კო...ერატულ შემოხვევაში — უმალ ...ოსთხოვ მინისტრმა თეიმურაზ ...ვალს, და გადასცა ბარათი, რო...ელშიც ჩაწერილი იყო პირველი ...ინენტების გვარი და მისამართი.

— საქმეს ადგილებზე ართულ...ებენ, — თქვა დვალმა, როცა ბა...ათის მონაცემები საგანგებო ...ეულში შეიტანა.

— ეტყობა, — უპასუხა მინი...ტრმა და... კვლავ ტელეფონი: — ...ენმალ გიგანოვი, თბილისელი ...ენინენი.

— გამარჯობათ, — ბატონო ...ენალ, — მიესალმა მინისტრი.

— გამარჯობათ.

— გისმენთ.

— რა ხესხის მიღება შეიძლე...ა კოოპერატივის შესაქმნელად?

— სესხის ზღვრული ოდენობა ...ადგენილი არ არის, — უპასუ...ა დვალიშვილმა.

— ...ეურნეული აბრალდა. დვალიშ...ილი შეწუხდა — „არაფერი არ ...ბეჭა".

— ხელახლა ხომ არ დაგირეკ...ეთ?

— არა, არა, მეორედ შეიძლება ...ადრეთად ეეღარ დარეკოთ.

— კვლავ ხრიალი. საუბარი გაძნე...ლდა. მაგრამ ორივე მხარე ვეკაკ...ებოდით უმკლავდება ამ სიძნელ...ეს.

— მაშინ ვიცი და გკითხავ. ...ოდუეკეკა, რომლის გამოშვებ...ეაქ ჩვენი კოოპერატივი ამირ...ბ, საკადაშირო მნიშვნელობისაა, ...ეძლევა საექსპორტოდაც კ...ამოდგეს. ჩვენ გვინდა საწარ...ოები მოვამარაგოთ.

— კოოპერატორებმა უწინარ...ს ყოველის ხალხის მოთხოვნი...ლებანი უნდა დაკმაყოფილონ, საეჭვოა მიზანშეწონილი იყოს მხოლოდ ამისთვის შეუმაბა, რომ პროდუქცია მიაწოდოთ საწარმოთას.

— რატომ?

— ეს ეწინააღმდეგება კოოპერატივების შესახებ კანონის სულისკვეთებას.

ამჯერად კი სრულიად გაწყდა კავშირი.

კომენტარი. წინაზე ჩვენ საკმაოდ ხშირად ვაქცევდით კავშირგაბმულობის მუშაკებს ამ დიალოგების ხელშეწყობისათვის. საწყუხარია, ამჯერად იძულებული ვართ ვთქვათ: აბონენტებთან მკითხველთა კავშირი ძალზე ცუდი იყო. ხალხი სხვა ქალაქებიდან კი არა, თბილისიდანაც კი ვერ რეკავდა. ტელეფონი ყოველდ უეცნაურ ბგერებს გამოსცემდა. ერთხელ და ორჯერ კი არა, განუწყვეტლივ იძულებული ვიყავით უურმილში გვეყვირა, თითქმის ყოველი საუბრის შემდეგ მინისტრს შუბლზე ოფლს დაასხამდა ხოლმე. მკითხველთან პირდაპირი კავშირი რიფლი, დაძახელი მუშაობა, და როცა ტელეფონიც ჯახირობს, კიდევ უფრო მძიმე ხდება. არ ვიცით, როგორ იმუშავებს ტელეფონი, რიცა მკითხველს კავშირგაბმულობის მინისტრი შეხვდება. მანამდე კი ეთხოვთ, კავშირგაბმულობის მუშაკებს, გაითვალისწინონ ეს გარემოება. ეთხოვთ პირადადაც და ასიათასობით მკითხველის სახელითაც.

* * *

ზარი თბილისიდან. ტელეფონთანაა პედაგოგი ირაკლი არველაძე.

— ჩვენ, რამდენიმე მეზობელმა, გადავწყვიტეთ საკონდიტერო ნაწარმი გამოვუშვათ. შეიძლება?

— რა თქმა უნდა. ოღონდ ერთი რამ გამაგებინეთ, კოოპერატივის შექმნის პირობით, თუ ყოველი თქვენგანი ინდივიდუალურად იმუშავებს?

— რომლის ნება გეკითხა?

— ერთისაც და მეორისაც.

— რა ტკბილეულის მომზადება შეგვიძლია?

— ეგ თქვენი ნებაა, ოღონდ კრემიანი არ უნდა იყოს.

— იცით, სათავეები გვაქვს, მაგრამ სანეპიოსადგურში — გვითხრეს, 51 კვადრატულ მეტრზე ნაკლები არ უნდა იყოსო. სხვადასხვა საკონდიტრო ნაწარმის მომზადება არ შეიძლებაო: მართალია?

— ასეთი წესი არ არსებობს. ერთ რამეს გირჩევთ — სთხოვეთ სანეპიდადგურში, გიჩვენონ სამუთი, სადაც ლაპარაკი იქნება სათავსის ფართობზე. ვერაფერსაც ვერ გიჩვენებენ, ასეთი დოკუმენტი არ არსებობს. გესმით ჩემი?

—დიახ, მესმის, დიდი მადლობა.

რეკავენ ბორიდან. ტელეფონთანაა სოფლის მაღაზიის გამყიდველი. სოფელი ყარაღეთი ნაოფილა სუხუმელი.

— მე ეანფეტის პატენტი ავიღე და ვაკეთებ. შემიძლია იმ მაღაზიაში გავყიდო, სადაც თვითონ ვმუშაობ?

— არსებითად, რატომ არ უნდა შეიძლებოდეს. ოღონდ ეს საკითხი იმ სავაჭრო ორგანიზაციას უნდა შეუთანხმოთ, სადაც მუშაობთ.

— მერე, ისინი მოვალენი არიან ჩემს მაღაზიაში გაყიდვის ნება მომცენ?

— გაყიდვის ნებართვის მოცემის მხრივ მოვალენი არიან, მაგრამ არა აუცილებლად თქვენს მაღაზიაში.

სუფთარი გაწყდა.

ბაზზეა ლია დოხნაძე — თბილისელი მუშა. მას სანიანო კოოპერატივში შესვლის საკითხი აინტერესებს. ცუდად ისმის, მინისტრი იძულებულია ხმამაღალი ელაპარაკოს. ბოლოს, მინისტრმა შეიტყო, რომ დოხნაძის ხუთსულიანი ოჯახი 15 კვადრატულ მეტრ ბინაში ცხოვრობს და აღრიცხვაზეც კი არ არის, რადგან უარს უუნნეთ სხვადასხვა საბაბით.

— ეს, ალბათ, ჩვენი სამინისტროს საკითხთა წრეს არ განეკუთვნება, — უპასუხებს დვალიშვილი. — მაგრამ მობრძანდით ჩვენთან, ერთად გავარკვიოთ ეგ საქმე და შეძლებისდაგვარად ვეცდებით დაგეხმაროთ. გამიგეთ?

— დიახ, დიახ, — დიდი მადლობა.

პირდაპირი კავშირის სტატისტიკა. მკითხველებმა თვრამეტჯერ წამოაჭრეს საკითხები, რომლებიც ტელეფონის დიალოგის თემას არ უკავშირდებდა. კერძოდ, სთხოვდნენ დახმარებას საბინაო კოოპერატივში შესასვლელად, თბილისში ჩაწერას, საპენსიო უზრუნველყოფას, ეკითხებოდნენ, თუ რატომ არ უმატებენ ხელფასს ამა თუ იმ კატეგორიის მუშაკებს. მინისტრი (დილიდან შედეგებისადგარად გაეცა პასუხი. პრაქტიკულად არც ერთი მთხოვნელისათვის არ უთქვამს უარი. მართალია, როცა მინისტრს სთხოვეს თბილისში ჩაწერის მხრივ დახმარებოდა, უპასუხა, ეს საკითხი ჩემი მოვალეობის სფეროს მეტისმეტად სცილდებაო, და ურჩია საქალაქო საბჭოს აღმასკომისთვის მიემართათ. ყველა სხვა შემთხვევაში მინისტრი ცდილობდა მთხოვნელთან მარტო სტუდიი და რჩევით კი არა, საქმითაც დახმარებოდა — 11 კაცი მასთან მიღებაზე მიიწვიე, თუმცა მათი კითხვები კოოპერატივებს არ ეხებოდათ, — 16 შემოხვევაში მინისტრი დაპპირდა, რომ შესაბამის ხელმძღვანელებს მოელაპარაკებოდა აბონენტისათვის საინტერესო საქმეზე. და კიდევ გვიდა დავსძინოთ, რომ ამ კატეგორიის ყოველ აბონენტს ჩვეულებრივ რამდენიმე კითხვა ქმნიდა ხოლმე.

ზარი თბილისიდან. ტელეფონთანაა მერაბ გელელიანი — ფილოსოფოსი.

— მე მინდა კოოპერაციულ საწყისებზე ვიდეოსალონი გავხსნა...

— მაპატიეთ, რომ შეგაწყვეტინეთ. მაგრამ საქმე ის გახლავთ, ქვეყამ ფინანსთა მინისტრის მიმართ შეკითხვების ბეჭრი წერილი მიიღო. ორ მათგანს მინისტრმა ინდივიდუალური პასუხი გასცა. თუმცა, ისევე როგორც მინისტრებთან წონა დიალოგებისას, ზოგიერთი საკმაოდ მწვავე კითხვაზე პასუხი რედაქციას ამჯერადაც არ მიუღია. რა თქმა უნდა, ეს მინისტრისა და სამინისტროს უფლებაა, და არავინ აპირებს ამაზე დავას, ისევე, როგორც ჩვენი უფლებაა გამოვაქვეყნოთ კითხვა, რომელზეც პასუხი არ გაუციათ. ეგეს ფინანსთა მინისტრის კომპეტენციაში არ არის, პასუხი გასცეს თბილისელი ეკონომისტის **დიმიტრი ხერციძის** შეკითხვას. მაგრამ ამ შეკითხვას პასუხი მაინც სჭირდება. პირველ რიგში ჩვენი საზოგადოებათქოფლებდან, თვითონ ჩვენი მკითხველებიდან. აი, ეს შეკითხვა:

საკოოპერაციო მოძრაობა სულ უფრო ფართოვდება და მალე, როგორც ჩანს, ჩვენში ძალიან მდიდარი ადამიანები გაჩნდებიან, თანაც, მათი სიმდიდრე კანონით იქნება დაცული. ხომ არ გამოვა ისე, რომ კოოპერატორები თავისებური ბურუუები გახდებიან სოციალისტური საზოგადოებაში და თავიანთი ფულით საუკეთესო ბინებს მიიღებენ, საუკეთესო სამედიცინო მომსახურება ექნებთ, საუკეთესო განათლება. ერთიც ვნახოთ და, ხელმძღვანელ პოსტებზე გაძვრნენ. **ხომ არ გამოიწვევს ეს ჩვენი სოციალური ღირებულებების დეფორმაციას?**

საინტერესო შეკითხვაა, თანაც ისეთი, რომელიც ხშირად ისმება „ყულისებში", მაგრამ საჯაროობის პირობებში რაღა საჭიროა ერთმანეთს ეუმალოთ პასუხი: რას ფიქრობენ ამაზე საზოგადოებრობა, სპეციალისტები, სახელმწიფო ორგანოები?

ანდა საინტერესოა, რა პასუხს მიიღებენ ჩვენი მკითხველები შეკითხვაზე, თუ რატომ გაქრა ჩვენი სახელმწიფო მაღაზიების დახლებიდან ხორცი, და ეს შენიღბული გაძვირება ხომ არ არის? რით უნდა აიხსნას ყავისა და საზღვარგარეთიდან იმპორტირებული საქონლის, კიდევ ზოგიერთი სხვა რამის დიდი სიძვირე. თუმცა, იმედი ვეკონონო, რომ ამ კითხვებზე პასუხი მიიღეს იმათ, ვინც გამოგზავნა: თბილისელმა **არჩილ კალმახელიძემ** და ბათუმელმა **დურსუნ გოგუაძემ.**

დანარჩენ წერილობითს შეკითხვებზე პასუხი გვაქვს და მთის ნაწილს, ცხადია, გამოვაქვეყნებთ. ახლა კი დიალოგი ისევ გრძელდება.

ზარი თბილისიდან. ტელეფონთანაა ინჟინერი თეიმურაზ ფოლიდე:

— ასეთი შეკითხვა მაქვს. როგორია ხელფასის ზედა ზღვარი კოოპერატივში?

— ასეთი ზღვარი არ არსებობს.

— მაგალითად, შემიძლია თუ არა ხელფასის სახით გავიღე 10 ათასი მანეთი?

— რა თქმა უნდა, შეგიძლიათ, და ვერავინ ვერ მოგეკვეთათ. ოღონდ აქ ერთი ნიუანსია: სანამ კოოპერატივის წევრებს ხელფასს მიეცემდეთ, უწინარეს ყოვლისა ანგარიში უნდა გაუსწოროთ იმათ, ვინც თქვენთან ხელშეკრულებით მუშაობს, გადიახადოთ ეროვნული ფული, გადასახადები, მერე კი კოოპერატივის წევრებს მისცეთ კუთვნილი თანხა.

— ღირს კი ასეთი ხელფასის დანიშვნა? მაგალითად, თქვენ ასე მოიქეცოდით?

— მე ასეთ დიდ ხელფასს თავიდანვე არ დავუნიშნავდი კოოპერატივის წევრებს. ჩემი აზრით, მათი ხელფასი სახელმწიფო ხელფასს უნდა უახლოვდებოდეს. სხვა რამაა შემოსავლის განაწილება. ამას უკვე ზუსტად შრომის მიხედვით ყველა გადასახდელის გაკეთის შემდეგ გავაკეთებდი და, რა თქმა უნდა, გავითვალისწინებდი საერთო საქმეში კოოპერატივის თითოეული წევრის წვლილს.

— მაშასადამე, სამართლიანად?

— ცხადია.

— გმადლობთ, ბატონო დვალო, რჩევისათვის. ვისაკვირველია თქვენი დარიგებით.

ისევ თბილისიდან რეკავენ. ტელეფონთანაა პენსიონერი იური თვარაძე.

— ჩვენ ქართული პურის ცხობა გადაეწყვიტეთ. მაგრამ აღმასკომი მოითხოვს, რომ თონე აუცილებლად შეშით გავახუროთ. როგორ მოვიქცეთ?

— ეგ მოთხოვნა კანონიერი არ არის. ისე, ყველამ ვიცით, რომ შეშით გამომცხვარი პური უფრო გემრიელია, მაგრამ ამის უფლება არავის აქვს, რომ ეს მოგთხოვოთ. ასე უთხარით აღმასკომში.

— გმადლობთ, სწორედ მასე ვეტყვი. შეძლია დაგიმოწმოთ?

— რა თქმა უნდა, შეგიძლიათ.

კულისებში. ზოგჯერ ტელეფონი გაუმდგომდა ხოლმე. და არა იმიტომ, თითქოს მკითხველები არ რეკავდნენ, არამედ იმიტომ, რომ ზოგჯერ ორიეკი ტელეფონზე წყდებოდა კავშირი, იწყებოდა ხრიალი, მინისტრი უთრიალებ დადადებდა და ხანმოკლე საუბარი იმართებოდა. ასე მოხდა ამჯერადაც.

— მაინც, რამდენი კონსერვა-ტორია და ბიუროკრატიზმი ჩვენშია, — გვითხრა მან ი. თვარაძესთან საუბრის შემდეგ. — არ უნდა გრეოდეს არავინ იმაში, თუ როგორ უნდა გამოაცხოს კოოპერატივმა პური. პირდაპირ თვითნებობაა. თანაც, ეს ხომ გამოაკლისი შემთხვევა არ არის, თითქმის წესად დამკვიდრდა უკარნახონ პირობები.

ტელეფონი კვლავ აწკრიალდა. მინისტრი ესაუბრება არჩილ ქავთარაძეს, თბილისელ მეცნიერ მუშაკს.

— მინდა გავხსნა ბიურო, რომელიც მოსახლეობას ბინების გაცვლაში დაეხმარება. შეიძლება?

— ალბასკომი არ იძლევა მაგის ნებას, — უპასუხებს რომელიღაც.

— ჰოდა, ტყუილად არ იძლევა, — ამბობს მინისტრი. — მაცლრები ხომ მაინც არიან არალეგალურად, არა ჯობს ოფიციალური კანტორა ჰქონდეთ?

— ნებადართულია ყველაფერი, რაც აკრძალული არ არის. დღეს ეს არის ჩვენი ცხოვრების კანონი. ისე, უნდა გაგიფრთხილოთ, რომ აღმასკომს უფლება აქვს აკრძალოს ესა თუ სა საქმიანობა, თუ იგი, მისი აზრით, ეწინააღმდეგება საზოგადოების ინტერესებს.

— მაშ, ვის შეუძლია ასეთი ბიუროს გახსნის ნებართვა მოგაცეს? — ეკითხება ქავთარაძე.

— მე ასე გირჩევდი. ჯერ რაიონმასკომს მიმართეთ, შემდეგ — საქალაქო აღმასკომს.

სოციოლოგიური დაკვირვება. მეორე საკითხი.

მოგაჩნიათ თუ არა კოოპერატივები მოსახლეობის ეკონომიური თვითშოქმედების საქმრო და დროულ ფორმად, რომელსაც შეუძლია ამაღლოს ხალხის ცხოვრების დონე?

დადებითია 59 პასუხი;

უარყოფითი — 7 პასუხი;

— „არ ვიცი" — 34 პასუხი.

პირდაპირი კავშირის ფოსტა.

მინისტრს ეკითხება მკითხველი, ვინმე ალექსანდრე. როცა კითხვის არსში გაგერკვევი, მიეხედბით, რატომ არ დასახელა თავისი გვარი.

კითხვა: მეგობრებთან ერთად კოოპერატივი გავხსენი. არაფერს ვამბობ კანონიერ დანამატებზე — მშენებლობის, რემონტის, მოწყობილობის შეძენისა და სხვა ხარჯებზე. მაგრამ საქმე ის არის, რომ აღმასკომში ფაქტობრივად შეუძლებელი გახდა ნებართვის მიღება, სანამ ქრთამი არ მივეცი. ახლა, როცა კოოპერატივი, როგორც ეწოდა, ფეხზეა, ჩვენს ქმაყოფაზე აღმოჩნდნენ მეხანძრეები და სანეპიდადგური, თორემ, გვემუქრებიან, დაგხურავთო. ჰოდა, იძულებული ვართ ყოველთვიურად ვუხადოთ. არც სოციალისტური საკუთრების დაცვებისა და სპეკულაციის წინააღმდეგ ბრძოლის განყოფილების მუშაკებმა დაგვტოვეს, „უეუურადღებოდ", მაგრამ ვერ მიარეთვეს: ფასებს. თვითონ ენიშნეთ და მათი შესაბამოწმებელი არაფერი გვაქვს. მაგრამ ზოგიერთი ჩვენს წევრს ეშინია, თუ დასჭერდათ, ეგენი რამეს გამოგვიქექავენო. კარგი იქნებოდა, ისე შეგვეცალა კოოპერატივის დებულება, რომ ზუტად ვიცოდეთ: რომელი დარღვევისთვის შეიძლება დაგვიჭირონ, და რომლისთვის — არა.

მინისტრის პასუხი: თქვენ, ალბათ, იცით, რა მკაცრად შეიფასა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროომ მეკრთამეობის ფაქტი, რომელიც ამბეტის რაიონში კოოპერატივის შექმნის დროს მოხდა. რა თქმა უნდა, იმის უარყოფა, რომ მეკრთამეობა ხდება კოოპერატივის შექმნისა და ფუნქციონირების დროს, არ შეიძლება, მაგრამ ამას უნდა ვებრძოლოთ. მაგრამ თქვენ თვითონ დაადექით ქრთამის მიცემის მოლისულ გზას. ხომ არ არის ეს იმის დასტური, რომ თქვენი კოოპერატივი არღვევს არსებულ ნორმებსა და კანონებს. თუ არა, მაშინ რატომ არ მიმართავთ შესაბამის ორგანოებს, რატომ არ ამხილებთ გამომძალველებს. მართალი გითხრათ, თქვენი ასეთი პოზიცია მაკვირვებს. რაც შეეხება კოოპერატივების შესახებ კანონს დასაფუძნს, აქ ბევრი რამ არის საფიქრალი. მაგრამ, „გიმეორებთ, საფიქრალი, და არა უკანონო გზების ძიება, რასაც თქვენ შერჩენთ.

ტელეფონთანაა ზუგდიდელი პენსიონერი ალფონ ხარებავა.

— ჩვენ ფუთრეულის საკერავი კოოპერატივი შევქმენით, — ამბობს იგი, — ჩვენი ბაბარი უკვე დავამაყოფილეთ, საქონელი ალარ გაგიის. რაო ფორმა მოვიქცეთ?

— ეტყობა, ახალი პროდუქცია უნდა ითვისოთ, — უპასუხებს მინისტრი.

— არ შეიძლება, ჩვენი პროდუქცია გადარიცხეთ გავყოდოთ?

საქმე ის არის, რომ საკადმყოფოებს ხალათები არ ჰყოფნით.

— არსებითად, შეიძლება, თუ, რა თქმა უნდა, საკადმყოფოებმა მოისურვებენ თქვენი პროდუქციის შეძენას. მაგრამ გაითვალისწინეთ: კოოპერატივის მთავარი მიზანია დაკმაყოფილოს მოსახლეობის მოთხოვნილება. გამიგეთ?

— გავიგე. გმადლობთ.

ტელეფონთანაა მახარაძელი ინჟინერი სოსო ჭილაია. იგი სოფელ შემოქმედში ცხოვრობს, სადაც მეცხოველეობის კოოპერატივის საწარმოო კოოპერაციის ბანკი, რომელიც არა მარტო ფულს ასესხებდა კოოპერატორებს, არამედ კიდევაც დეხმარებოდა ნედლეულის, მოწყობილობისა და მასალის შეძენაში, რომლებიც ახლა ფონდირებულია?

დადებითია 46 პასუხი;

უარყოფითი — 38 პასუხი;

არ ვიცი — 16 პასუხი.

ბოლო ზარი. ტელეფონთანაა თბილისელი ხუთი ბიძინა ბებურიშვილი.

— ბრინჯის გოზნაყის პატენტი ავიღე და ვაკეთებ კიდევ. აქამდე მარტო ნაწილობილის მოეფანზე ვყიდიდი, მაგრამ ახლა ამერიკელეს, ნავთლუღის ბაზარზე გაყიდეთ. ეს ძალიან შორია, ჩემთვის მოუხერხებელი, თან პროდუქციაც მიფუჭდება ბაზაში.

— იცით თუ არა, რომ რეალიზაციის ადგილს აღმასკომი ამტკიცებს. თბილისში ეს არის 26 კომისარიატი, ლენინის, ბერლაბის, სანქარხნო და ლენინის რაიონების ბაზრები. ერთ-ერთი მათგანი უნდა აირჩიოთ.

— რატომ უნდა ავირჩიო, თუ იმავე მარჯანიშვილის მოეფანზე დატარებთ ყიდიან ტკბილ ბამბასა და გოზნაყს, ჰოდა, არავინ არ უკრძალავს. მე კი მიკრძალავენ.

— მაშინ შეგიძლიათ რაიონმასკომის ეგ გადაწყვეტილება გაასაჩივროთ.

— ჯერ ვერ ბეგიცავ, ვის მიმართო?

— ალბასკომს.

— საქალაქო საბჭოს აღმასკომს.

— იცით რა, ეგ ძნელი საქმეა. მაგ საქმეში ზარალს უფრო ნახავ და ძარღვებსაც დაიწყვეტავ.

— კარგი. მაშ, ასე. მოგიდეთ-პარაკოთ. მობრძანდით ჩვენთან სამინისტროში და ვეცდებით გავერკვეთ თქვენს საკითხში.

— ვის მიმართო?

— ამბანაგ თეიმურაზ დვალს.

— გმადლობთ.

შეკითხვა, რომელიც გაიმართა „დიალოგის" კულუარებში.

რატომ არის, რომ რაიონმასკომი ზოგს უფლებას აძლევს დატარებით ივაჭროს, სხვებს კი უკრძალავს? და თუ უნებართვოდ ვაჭრობენ, რატომ არ აწუხებს ეს იმათ, ვისაც თანამდებობრივად ევალება წესრიგის დაფარვა?

ეპილოგი. ჩვენი მკითხველები, უდავოდ, ეჩვევიან პირდაპირ კავშირს. ახლა უკვე კითხვებსაც უფრო ნათლად აყალიბებენ და საუბრის თემიდან გადაბვევის შემთხვევებიც ისვიათია. იქნებ ნაადრეი იყოს ამის თქმა, მაგრამ ისეთი შთაბეჭდილება გვიქმნია, რომ პირდაპირი კავშირის ორმხრივი მონაწილენი ცხოვლობენ დემოკრატიული ურთიერთობის კულტურას.

თუ მართლა ასეა, რაღა თქმა უნდა, ეს მორალურ კმაყოფილებას გვაგრძნობინებს.

მკითხველი, ცხადია, შენიშნავდა, რომ პირდაპირი კავშირის ამ გამოშვებაში ტელეფონთან სოციოლოგიური დაკვირვების მეთოდიც გამოვიყენეთ. ეს თავისებური ექსპერიმენტია, და თუ მკითხველს მოეწონათ, მზად ვართ ასეთი გამოკითხვები უფრო ხშირად, ეს კი არა, რეგულარულად მოვაწყოთ. მოგვწერეთ თქვენი აზრი.

რეპორტაჟს უძღვებოდა
-გ. ანთელავა.

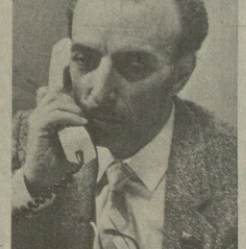

პირდაპირი კავშირი

ალო, თქვენ გიპასუხებთ მინისტრი

აქტუალური რეპორტაჟი გაზეთ „კომუნისტის" მკითხველებთან საქართველოს სსრ ფინანსთა მინისტრის **დმიტრ ბასელეიშვილის** ტელეფონით დიალოგის შესახებ. პროლოგის, რედაქციის კომენტარებისა და გადაჯვეგების გარდა რეპორტაჟში შეეიდა მცირე სოციოლოგიური გამოკვლევა, რომელიც რედაქციამ უკვე დიალოგის შემდეგ მოაწყო.

პროლოგი. ახლანდელი საუბრის თემა, როგორც ყოველთვის, მკითხველებმა გვიკარნახეს. საკოოპერაციო მოძრაობა ყველას აღელვებს; ერთნი ხალისით ეგებებიან ამ მოძრაობაში, სხვანი — კატეგორიულად უარყოფენ. ამიტომ პრაქტიკულად გულგრილნი არ ყოფილან. ესეც კი, ჩვენ ბევრი ვიმტერიეთ თავი იმაზე, რომ ვინთვის მიგვეწიესინა მკითხველთა შეკითხვებზე პასუხის გაცემის უფლება — ამ მხრივ ძალზე ბევრი წინადადება იყო. აბრეკილი ფინანსთა მინისტრზე შენერდა, და არცთუ შემთხვევით. ეს მარტოოდენ მკითხველთა აზრის საფუძველზე კი არ მომხდარა, რომელიც მათ წერილებში გამოხატეს, არამედ სპეციალისტებთან საქმიანი მოთათბირების შედეგიც იყო.

მაშ ასე, არჩევანი ჯაკეთებულია, პირდაპირი კავშირის დღე და საათი დანიშნულია.

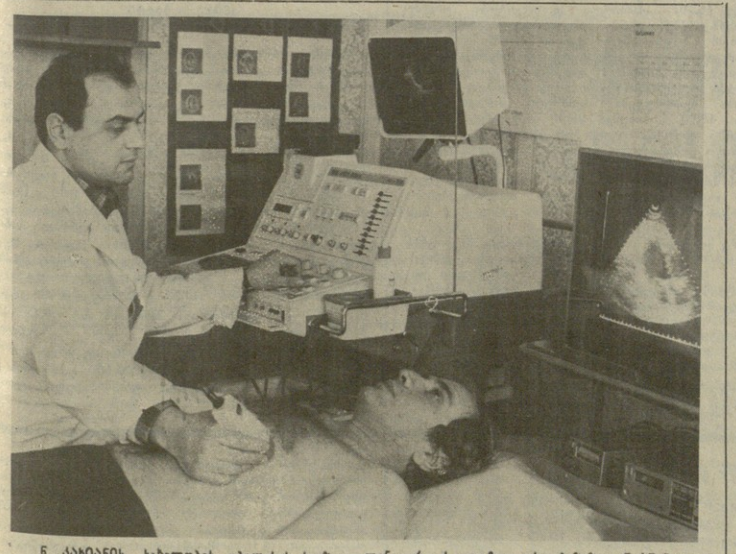

5. ქაბიანის სახელობის თბილისის საგზაო კლინიკური საავადმყოფოს ბაზაზე ბარშანდილი წლის ბოლოს შეიქმნა კოოპერატივი „ჯანმრთელობა". როგორც მისმა თავმჯდომარემ, მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატმა გია სოსელიამ განაცხადა, ფიზიო-თერაპიულ განყოფილებაში იღებენ ავადმყოფებს, რომლებსაც ემსახურებიან ზოგადი თერაპიის, კარდიოლოგიის, ენდოკრინოლოგიის, ფიზიოლოგიის, ოვალის ხნეულებათა, ნეიროპათოლოგიისა და სიხსნლძარღვთა პათოლოგიის მაღალკვალიფიციური სპეციალისტები.

სურათზე: ექოსკოპიის კაბინეტის გამგე ვანო ფოცხვერაშვილი აკვლევს ავადმყოფის გულს.

3. ბენბენიერის ფოტო.

პატივცემულო მკითხველებო!

მორიგი პირდაპირი სატელეფონო კავშირი მოეწყობა პარასკევს, 4 მარტს

ჩვენს წინაშე დასახული ამოცანები მნიშვნელოვანი და რთულია — მიმდინარეობს გარდაქმნის მეორე ეტაპი, რესპუბლიკის ბევრი საწარმო თვითდაფინანსებასა და სრულ სამეურნეო ანგარიშზე გადავიდა, მნიშვნელოვანი ძვრები მოხდება აგროსამრეწველო კომპლექსში. რედაქციაში გამოგზავნილ წერილებში თქვენ ყველა ამ საკითხს ეხებით და ამით გვიკარნახებთ რესპუბლიკის სამინისტროთა და უწყებათა ხელმძღვანელებთან მომავალი პირდაპირი კონტაქტების თემებს. გავითვალისწინეთ რა თქვენი სურვილები, გადაწყვიტეთ მორიგი სატელეფონო კონტაქტი მოვაწყოთ საქართველოს სსრ კავშირგაბმულობის მინისტრთან **ლეონიდ ბოგანოვიჩთან.** თქვენ შესაძლებლობა გექნებათ შეეკითხოთ და ესაუბროთ მინისტრს იმ პრობლემებზე, როგორიც არის ფოსტის, ხატელეფონ ქსელის მუშაობის, ტელე და რადიოფიკაციის, ტელე და რადიომაუწყებლობის ტექნიკური ხარისხის პრობლემებზე, გიჯერეთ იმაში, თუ რა სიახლეებია, როგორ მიმდინარეობს გარდაქმნა ან თუ რატომაა ასეთი ხარვეზები კავშირგაბმულობის სამსახურების საქმეში და სხვ.

პირდაპირი კავშირი დამყარდება პარასკევს, 4 მარტს, 16-დან 19 საათამდე. ჩვენი ტელეფონებია 93-35-99, 93-26-99.

შეგიძლიათ წინასწარ გვაცნობოთ კითხვები. ისევე როგორც წინათ, აუცილებლად გადავცემთ მინისტრს და პასუხს მიიღებთ.

ველით თქვენს გამოხმაურებას.

ᲣᲙᲚᲘᲗᲮᲘᲗ

ᲡᲐᲥᲓᲔᲡᲘ ᲘᲣᲬᲧᲔᲑᲐ

26 ᲗᲔᲑᲔᲠᲕᲐᲚᲘ

ᲤᲐᲡᲚᲐᲣᲓᲔᲑᲔᲚᲘ ᲛᲘᲜᲘᲨᲜᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲥᲛᲔᲨᲘ

Ა. Ა. ᲒᲠᲘᲛᲘᲙᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲡᲕᲚᲐ ᲣᲜᲒᲠᲔᲗᲘᲡ ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲞᲐᲠᲚᲐᲛᲔᲜᲢᲨᲘ

ᲑᲣᲓᲐ�პᲔᲨᲢᲘ. ᲣᲜ�გᲠᲔᲗᲘᲡ ᲞᲐᲠᲚᲐᲛᲔᲜᲢᲘᲡ ᲙᲝᲜᲒᲠᲔᲡᲘᲡ ᲓᲐᲠᲑᲐᲖᲨᲘ ᲣᲜᲒᲠᲔᲗᲘᲡ ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐᲛᲭᲕᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲗᲘᲡ ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢᲘᲗᲐ ᲨᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲔᲠᲪᲘᲣᲚᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲗᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲡᲐᲡ ᲒᲘᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ.

ᲣᲜᲒᲠᲔᲗᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐᲛᲭᲕᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲗᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲡᲐᲡ ᲒᲘᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘ ᲒᲘᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘᲡ ᲗᲐᲕᲛᲯᲓᲝᲛᲐᲠᲔ ᲒᲘᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘ